

Από τον **Βύρωνα Τομάζο**
Μηχανολόγο,
Απόφοιτο Πολυτεχνείου
Μονάχου
e-mail:
byron.tomazos@warsila.com

Τον τελευταίο καιρό έχουμε γίνει οι περισσότεροι Έλληνες από λίγο έως πολύ **οικονομολόγοι**. Πολύ καλό αυτό γιατί τόσα χρόνια μας έλειπε η εγρήγορη σχετική με τα οικονομικά μεγέθη, τώρα όμως οι ανάγκες και η δεινή κατάσταση που βρίσκεται η χώρα, μας αναγκάζει όλους, λίγο έως πολύ, να ασχοληθούμε με τα οικονομικά.

Πρόσφατα διάβασα το βιβλίο του συμπατριώτη μας **Πέτρου Δούκα** (οικονομικές θεωρίες, αρχές διοίκησης και αρχαία Ελληνική σκέψη εκδόσεις Knowsys) ένα αξιόλογο βιβλίο, διαφορετικό από τα άλλα καθώς επίσης και δύο πρόσφατα ένθετα στην εφημερίδα «Το Βήμα» των **Adam Smith** και **Karl Marx** (όπως καταλαβαίνετε βιβλία που αντιπροσωπεύουν ριζικά διαφορετικές οικονομικές προσεγγίσεις) και αναδεύοντας σε αυτά και την εμπειρία μου σαν επιχειρηματίας για 45 χρόνια (Μάγαιρας μόνο 20 !) θά ήθελα να μοιραστώ κάποιες σκέψεις μου μαζί σας.

Αυτοί οι Αρχαίοι Έλληνες! Δεν υπάρχει τίποτα μέχρι σήμερα που να μην το έχουν αναφέρει και μελετήσει! Έτσι και στην οικονομία, όχι μόνο οι γνωστοί (Ομηρος, Ησίοδος, Περικλής, Ηρόδοτος, Αριστοτέλης) αλλά και μερικοί άγνωστοι στο πλατύ κοινό έχουν γράψει για την οικονομία. Αναφέρω μερικά επιλεκτικά για γνώση ή ενθύμηση.

Π.χ: **Ο Σωκράτης** στον διάλογο του με τον Κριτόβουλο λέει («εὐ οἰκὸν τὸν εὐατὸν οἶκον καὶ τελεῖν τέσσαρα δὲ καὶ περιουσίαν ποίων αὐξάνει τὸν οἶκον»). Το πῶς να διοικῆι κάποιος σωστά την περιουσία του, να κάνει ὅσα πρέπει με γνώμονα το πῶς να δημιουργεῖ περίσσειμα και να την αυξάνει. **Αλλά με βάση** («ἀ τε οἱ Θεοὶ ἐφυσάν σε δύνασθαι και ο νόμος συνεπαίνει») δηλαδή με βάση τις δυνάμεις και τις ικανότητες με τις οποίες μας προίκισαν και μας ευλόγησαν οι θεοὶ και ο νόμος συνεπαίνει με επιμέλεια, μεθοδικότητα και εστιασμένη την σκέψη.

Λέει ο Σωκράτης: «Παρατήρησα κάποτε ὅτι μεταξύ αὐτῶν που ἀσκούσαν το ἴδιο ἐπάγγελμα ἄλλοι ἦταν ἄποροι και πολύ φτωχοὶ και ἄλλοι πολύ πλούσιοι. Εξετάζοντας το ζήτημα αὐτὸ συμπέρανα ὅτι δεν υπήρχε τίποτα το αὐφύσικο. Αὐτοὶ που ἐργάζονταν ὅπως τύχαινε και χωρίς μεθοδικότητα ζημιώνονταν, ἐνῶ αὐτοὶ που ἐργάζονταν με σύστημα και με εστιασμένη την σκέψη

έκαναν την δουλειὰ γρηγορότερα, ευκολότερα και με κέρδος».

Ο Αριστοτέλης δίδαξε («δύο γὰρ ἐστὶν ἄ μάλιστα ποιεῖ κήδεσθαι τοὺς ἀνθρώπους και φιλεῖ, τὸ τε ἴδιον και το ἀγαπῆτόν» - «ἐτι δε και προς ἡδονὴν ἀμύητον ὅσον διαφέρει το νομίζειν ἴδιόν τι»), οἱ ἀνθρώποι δείχνουν μεγαλύτερη φροντίδα σε ὅτι εἶναι δικό τους και σε ὅτι τους εἶναι ἀγαπητό. Και συνεχίζει ο Αριστοτέλης: «Καλὰ ἀποτελέσματα φέρνουν οἱ ἰκανότεροι ὅταν εἶναι σε ἡγετικές θέσεις, να ἔχουν γνώσεις και ἰκανότητες και να δίνουν λύσεις σε σύνθετα προβλήματα».

Ο Πέτρος Δούκας στο βιβλίο του υποστηρίζει ὅτι οἱ περισσότερες σημερινές οικονομικές θεωρίες δεν εἶναι ξενόφερτες αλλά ἔχουν ρίζες στην Αρχαία Ελληνική σκέψη και ἔχουν ἀντέξει στον χρόνο χάρην τῆς δυναμικῆς και την ἀλήθειά τους.

Μοιάζει λοιπὸν ὅτι το πρόβλημά μας, το δημοσιονομικό, δημιουργήθηκε γιατί δεν ἀκολουθήσαμε καμία ἀπὸ αὐτὲς τις βασικές αρχές που ἀναφέρουν οἱ Αρχαῖοι Ἡμῶν Πρόγονοι.

- Ξοδεύοντας περισσότερα ἀπὸ ὅτι παράγαμε -τη διαφορά τῆ δανειζόμεσθε.
- Δεν βάζαμε τοὺς ἰκανοὺς σε διοικητικές θέσεις.
- Παρακούσαμε τοὺς νόμους και τον Θεό.
- Σκοτώσαμε την ἰδιωτική πρωτοβουλία.
- Κάναμε ἓνα γιγάντιο Σοσιαλιστικὸ Κράτος.
- Αφορίσαμε το κεφάλαιο, τον επιχειρηματία και τον εφοπλιστή.
- Καταργήσαμε την ἀξιοκρατία με την κομματική συμμετοχή.
- Δεν υπολογίσαμε σωστά την παγκοσμιοποίηση που εἶναι πλέον ἀναπόφευκτο γεγονός.
- Το κέρδος το δαιμονίσαμε μαζί με τον επιχειρηματία.

Η ἔννοια τῆς αποταμίευσης ἔχει χαθεῖ.
 • Ὅσα λίγα και ἀν κερδίζεις προσπάθησε να βάλεις κάτι στην ἄκρη
 • Μην ἀγοράζεις τίποτα που δεν σου χρειάζεται (π.χ. στα φάρμακα που εἶναι μεγάλο κονδύλι).

Αὐτὸ ἰσχύει για τα άτομα, για τις Επιχειρήσεις, για τοὺς Δήμους, για τα Κράτη.

Για να υπάρξει ἀνάπτυξη και περίσσειμα χρειάζεται ο ἀνθρώπος να ἀποδίδει και να παράγει περισσότερα χρησιμοποιώντας λιγότερα. Επίσης, να ἀνακυκλώνει ὅσα χρησιμοποιήθηκαν.

Ο πραγματικὸς πλούτος μιας χώρας ἀποτελεῖται ἀπὸ το σύνολο των αγαθῶν και υπηρεσιῶν που παράγει ετησίως ἡ κοινωνία αὐτὸ που ονομάζεται ἀκαθάριστο ἐγχώριο προϊόν (ΑΕΠ).

Συνεχῶς αυξάνεται το μερίδιο των υπηρεσιῶν σε σχέση με τα προϊόντα και ἡ εργασία ἔχει σχέση με την παραγωγικότητα και πόσο ἀνταγωνιστική εἶναι διεθνῶς. Ο **Karl Marx** μόνο εἶδε την εργασία του ἐργάτη τῆς εποχῆς του (Direct labor).

Στους προ-νεότερους χρόνους ἀπὸ την Ελληνική Αρχαιότητα μέχρι τον Ευρωπαϊκὸ Μεσαίωνα ο προσωπικὸς πλούτος εθεωρεῖτο ἠθικά και κοινωνικά ἐπιλήψιμος. Ο **Adam Smith** εἶναι ο πρῶτος που προσπάθησε να ἐξαγνίσει το κέρδος και να ἀρει το στίγμα, το οποίο δυστυχῶς στην Ελλάδα δεν ἔχει ἐξαλειφθεῖ πλήρως ἀκόμα.

Ο Adam Smith πρῶτος διαπίστωσε ὅτι ἡ αὐξηση τῆς παραγωγικότητας και μέσα ἀπὸ την ἐπιδίωξη του προσωπικὸ συμφέροντος δεν βελτιώνει μόνο το βιοτικό ἐπίπεδο των πλουσιῶν **ἀλλὰ και των φτωχῶν τῶξεων** ἀρκεῖ να ἀκολουθοῦνται σωστά οἱ κανόνες. Οἱ εταιρίες δεν ἀνήκουν μόνο στους μετόχους τους,

- πρῶτα ἀνήκουν στο κράτος ἀφού αὐτὸ εἰσπράττει 40-50% ἀπὸ τις μετοχές και ἐπιπλέον ἓνα μεγάλο πακέτο ἀσφαλιστικές εἰσφορές.
- Στους ἐργαζόμενους.
- Στις κοινότητες που δραστηριοποιούνται.
- Στους προμηθευτές και ἄλλους φορεῖς.

Δυστυχῶς στην Ελλάδα οἱ τοπικές κοινωνίες δεν θέλουν συνήθως τις επιχειρήσεις στον χώρο τους, δεν ἔχουν συνειδητοποιή-

σει το φέλλη, δίνουν ἓνα χωράφι (στη Χίο το λέγαμε γαῖδουροκυκλίστρα) και μόλις μπει ἡ πρώτη πέτρα ἀρχίζουν να εἰσπράττουν, φέρνουν ὅλα τα ἐμπόδια ἀρχίζοντας ἀπὸ το Συμβούλιο Ἐπικρατείας ἀφήνοντας τα στην κρίση των κουλτουριάρηδων κ.α. Ἐχουμε χάσει την ἔννοια τῆς ἀξίας του **ἐπιχειρεῖν** ως τον κυριότερο παράγοντα οικονομικῆς ἀνάπτυξης.

Ἡ ἀδιαφορία των τοπικῶν ἀρχῶν και του κράτους ἔχει σκοτώσει το μεράκι των επιχειρηματιῶν για νέες ἐπενδύσεις. Ὅχι μόνο δεν σε βοηθοῦν ἀλλὰ σε μάχονται.

Ὅπως ἐγράψα και σε προηγούμενο ἄρθρο οἱ χώρες με ἀνάπτυξη, ὅπως ἡ Κίνα, πιάσανε το νόημα και ἀφήσαν την οικονομία στο μηχανισμό των τιμῶν, που ἐναρμονίζει τα ἀντιτιθέμενα συμφέροντα, ἀποτρέπει το οικονομικὸ χάος και μεγιστοποιεῖ τον πλοῦτο τῆς κοινωνίας, το ἀφήσαν στο «Ἀόρατο Χέρι» του Adam Smith.

Ἡ ἐπιτυχία μιας κοινωνίας δεν ἐξαρτάται μόνο ἀπὸ την ἀνταγωνιστική ἰκανότητα των μεμονωμένων ἀτόμων ἀλλὰ και ἀπὸ το ομαδικὸ πνεῦμα που ἐπιδεικνύουν την ἰκανότητα ομαδικῆς συνεργασίας (team work) και συντονισμοῦ ἐνεργειῶν των ἀτόμων, και ἀλληλοβοήθειας για την ἀντιμετώπιση κινδύνων στο πλαίσιο ἀγέλης, ὅπως τα ζωικά εἶδη ἐπιβιώνουν μόνο στο πλαίσιο ἀγέλης.

SO WHAT. Γιατί τα γράφω ὅλα αὐτά ;

Γιατί πρέπει ὅλοι μαζί να βρούμε την φόρμουλα τῆς ἀνάπτυξης που θα μας βγάλει ἀπὸ την κρίση. Πρέπει να βρούμε την φόρμουλά (που εἶναι πολυσχιδῆς) που να ταιριάζει στις σημερινές περιστάσεις ἡ οποία συνεπάγεται ἀλλαγὴ νοοτροπίας σε ὅλους μας. Το ΑΕΠ εἶναι ἓνα «ΡΟΤ» (κουβάς). Ὅ,τι πέφτει μέσα το αυξάνει και ὅ,τι φεύγει το μειώνει, εἴμαστε ὅλοι συμμετέχοντες.
 Π.χ: • Ο πᾶλληλος μιας εταιρίας που πάει στο γιατρὸ του ΙΚΑ και τον ρωτᾶ ο γιατρός (κακῶς) «πόσες ἡμέρες να σε βγάλω ἀρρωστο», δεν συνειδητοποιοῦν οὔτε ο ἓνα οὔτε ὁ ἄλλος ὅτι ἀντὶ για μία ἐβδομάδα του κόβει δύο μῆνες, ὅτι 2 μῆνες ἀνάλογα με την ἀμοιβή, του σημαίνει κατὰ μέσο ὄρο μείωση στο ΑΕΠ (8000 ευρώ)

- Ἐνας καρτεκλοπῆδωρος που καθυστερεῖ μία ἐπένδυση μειώνει το ΑΕΠ μέχρι και εκατομμύρια.
- Ἡ ὑπερβολική θέρμανση των κτιρίων δημοσίου που ἀντὶ να χαμηλώσουν τον θερμοστάτῆ ἀνοίγουν τα παράθυρα κ.α.

Ἡ ἀνάπτυξη θέλει μικροὺς και μεγάλους επιχειρηματίες που χρειάζονται ἠθική ἀναγνώριση, δεν εἶναι ἀπατεῶνες ὅπως πολλοὶ νομίζουν και φέρονται. Εἶναι οἱ δημιουργοὶ του πλοῦτου, αὐτοὶ που ρισκάρουν πολλές φορές τα πάντα ἀκόμη και την οἰκογένειά τους, παράγουν μία πίτα που τρώνε ὅλοι. Οἱ ἐπιτυχημένοι δεν ἔχουν χρόνο να ἀπολαύσουν τίποτα σχεδόν, μόνο ἄγχος, γιατί ἡ παράλειψη συνεχῶς ἐγρήγορης θα ἐπιφέρει πτώση, γιατί ἡ ἐπιχειρήσεις εἶναι σαν το ποδήλατο ἀν σταματήσεις να κάνεις πεντὰλ ἔπεσες. Το φαγητὸ τους εἶναι ἓνα σάντουιτς το μεσημέρι και ἴσως κανένα δείπνο το βράδυ. Με συνεχῆ ραντεβού με πελάτες ἢ τραπεζίτες για δάνειο. Δεν ἔχουν χρόνο για τον εαυτὸ τους, για την οἰκογένειά τους, για να φροντίσουν την υγεία τους. Πόσο συχνὰ βλέπουμε μεγάλους επιχειρηματίες που κατέρρευσαν γιατί ο ἀνταγωνισμὸς εἶναι παγκόσμιος και χρειάζεται συνεχῆ ἐγρήγορη και ἄγχος.

Χρειάζεται, ὅπως προανέφερα, ἀποκατάσταση τῆς ἀ-

ξίας του επιχειρεῖν, ως παράγοντα οικονομικῆς ἀνάπτυξης ἀλλὰ και ἀνθρώπινης δημιουργίας. Και θέλω να τονίσω ἐδῶ ὅτι, ἀναφερόμενος στο ἐπιχειρεῖν, δεν ἀναφέρομαι σε ἠθικά ἐπιλήψιμες μεθόδους που τόσο ἔχουν ταλαιπωρήσει τῆ χώρα μας για χρόνια. Αναφέρομαι στο ὄραμα, στην τίμια ἐργατικότητα, στη δημιουργία, στη συνεργασία, στην καταβολή του προσωπικὸ μόνχου με στόχο και σκοπὸ τῆ δημιουργία και την κοινωνική πρόοδο. Ἡ οικονομική ευμάρεια δεν εἶναι αυτοσκοπὸς ἀλλὰ φυσικὸ ἐπακόλουθο του μόνχου και τῆς δημιουργικῆς πρωτοβουλίας.

Ἡ κοινωνία ἔχει ἀνάγκη ἐκείνους που εἶναι διατεθειμένοι να πάρουν ρίσκα, να τραβήξουν μπροστά να κινήσουν μία ἐμπορικὴ δραστηριότητα παλεύοντας ἀκόμα και με την ἀβεβαιότητα ἐνός οικονομικὰ δυσχεροῦς ἀποτελέσματος.

Σε ὅτι ἀφορὰ την Ἀριστερά μας τῆς «Προόδου» που **βαυκαλιζεται** την ἐργασιακή υποστήριξη -ἐνῶ στην ἀλήθεια τῆς ἀποπροσανατολίζει και συχνὰ διαβρώνει την ψυχὴ και το πνεῦμα του ἐργάτη- πρέπει να ἐπαναπροσδιορίσει το ρόλο τῆς και να βρει μηχανισμοὺς υποστήριξης ἐνός ἀνθρώπινου και δημιουργικὸ καπιταλισμὸ, παύοντας να ονειρεύεται την ἐπανάσταση του προλεταριάτου (ἐνδιαφέρον εἶναι ὅτι και ο Αριστοτέλης εἶπε ὅτι ἓνα σύστημα κοινκτημοσύνης θα ἴηται ἀδύνατο!).

Ἡ ἀριστερά ἔχει κατακτήσει τῆ χώρα μας να ἀποτελεῖ μείζων τροχοπέδη στην ἀνάπτυξη, πορωτικά ἀνταπασσόμενη σε κάθε πρωτοβουλία. Ο πλοῦτος δεν παράγεται μόνο ἀπὸ τοὺς ἐργαζόμενους ἀλλὰ ἀπὸ ἓνα ἐλεγχόμενο και ἀποδοτικὸ σύστημα παραγωγῆς που χρειάζεται **σύμπνοια**.

Ἐπιμένω σε αὐτὸ γιατί εἶναι ἀπὸ τοὺς βασικότερους παράγοντες ὑστέρησης τῆς ἀνταγωνιστικότητας τῆς χώρας.

Οἱ ἐργάτες μας στο π.χ. ΟΛΠ εἶναι ἀκριβοπληρωμένοι και για να συνεχίσουν να ἀμειβονται χρειάζονται κεφάλαια.

Ἡ ναυπηγοεπισκευαστική βάση του Περάματος ὑποφέρει, τα βαπόρια πηγαίνουν στην Τουρκία κυρίως λόγω ἀπεργιῶν. Το Βιομηχανικὸ Πάρκο στο Σχιστὸ κλείνει για ἀρκετὲς ἡμέρες τον χρόνο. Ἐχει κανεῖς υπολογίσει πόσο κοστίζει στο ΑΕΠ, μία μέρα κλείσιμο;

Πρέπει να ὑπάρξει ἰσορροπία, ο ἐργαζόμενος πρέπει να ἔχει δικαιώματα με την ἀπεργία και ο ἐργοδότης με τις ἀπολύσεις. Ἀλλὰ ἡ ἐπιχειρήση ἀνήκει και στους ἐργαζόμενους και πρέπει πριν ἀπὸ κάθε ἀπεργία να ὑπάρχει διάλογος και χρόνος προειδοποίησης. Κλείνοντας μία ἐπιχειρήση εἶναι σαν να κλείνουμε το σπίτι μας, ἔτσι το βλέπουν τουλάχιστον οἱ Ἀμερικανοὶ Συνδικαλιστές οἱ οποίοι κάνουν ἀπεργίες ἀφού ἐξαντλήσουν ὅλους τοὺς διαλόγους με την ἐπιχειρήση που ἐργάζονται. Π.χ. ὄχι γιατί ἔγινε κάπου ἓνα ἀτύχημα προτοῦ να βγει ποιος ἐφταίγε. Σημαντικό.

Δεν εἶναι μόνο ἡ νοοτροπία των ἐργαζομένων που πρέπει να ἀλλάξει, πρέπει να ἀλλάξει και των επιχειρηματιῶν, τα κέρδη πρέπει να διοχετεύονται σωστά και να δίνεται bonus στους ἐργαζόμενους ὅταν ἡ ἐπιχειρήση ἔχει κέρδη.

Οἱ επιχειρηματίες και οἱ ἐργαζόμενοι πρέπει να ἀποτελοῦν μία οἰκογένεια που να ἀλληλοβοηθοῦνται και ἔτσι θα ἔρθει ἡ ἀνάπτυξη (τουλάχιστον σε μικρές ἐπιχειρήσεις). Ὅπως λένε και οἱ «Πατέρες» πρέπει να προσπαθήσουμε να λειτουργοῦμε με

αρχές **ἀλληλοὑποχώρησης επιχειρηματίες και ἐργαζόμενοι.**

Πιστεύω ὅτι εἴμαστε ἐξ ἀνάγκης στο σωστὸ το δρόμο, ὅλοι πρέπει να συμβάλουμε, να βοηθήσουμε τῆ χώρα, δεν ἔχουμε και πολλές ἐπιλογές, χρειάζεται περισσότερη ἐνημέρωση για να πεισθεῖ ο κόσμος ὅτι οἱ θυσιές του θα πιάσουν τόπο.

Ἄλλη μεγάλη τροχοπέδη εἶναι ἡ γραφειοκρατία! Πρέπει ὅλοι με τον τρόπο μας να βοηθήσουμε στην δημιουργία καινοτόμων ἐπιχειρήσεων, να μας γίνει βίωμα ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ μόνος δρόμος για την ἀνάπτυξη και να καταργήσουμε την γραφειοκρατία. Το ἔκαναν οἱ γείτονές μας και ἐκτός ἀπὸ τῆ μειωμένη φορολογία κατάργησαν και τῆ γραφειοκρατία. Σου λένε: «φέρε την ἐπιχειρήση σε ἐμὰς και ἐγγυώμαστε σε λίγες μέρες να ἔχεις τα χαρτιά.

Δυστυχῶς ὅλες οἱ κυβερνήσεις που πέρασαν το υποσχέθηκαν ἀλλὰ τίποτα δεν ἔγινε. Ταλαιπωρεῖσαι ἀπὸ Ὑπουργεῖο σε Ὑπουργεῖο για να κάνεις τῆ δουλειὰ σου και ἔχεις τα λαμόγια να σου τῆ ἔχουν στήση και να φέρνουν ἀντιρρήσεις «για να σε διευκολύνουν...»!

Φέρνω σα παράδειγμα τῆ μικροκοινωνία που γνωρίζω καλύτερα -τῆ Χίο. Πρόσφατα, που ἴμουν διακοπές ἐκεῖ, παρατήρησα ὅτι ὅλη ἡ Χίος εἶναι ἀκτιστή, συνωστισμὸς ὑπάρχει μόνο στην Χώρα. Στους περισσότερους δρόμους δεν ὑπάρχει οὔτε ἓνα σπίτι γιατί ἀπαγορεύεται ἡ δόμησης και σκέπτομαι σαν κοινὸς θνητὸς γιατί να μην ἐπιτρέπεται ἡ δόμηση στους δρόμους ὅταν ἔχεις π.χ. 500 μέτρα οικόπεδο; Πόσο θα χαλάσει το περιβάλλον ὅταν χτιστοῦν σπίτια τα οποία μποροῦν να πουληθοῦν και σε ξένους. Αὐτὸ θα φέρει ἀνάπτυξη και δουλειές. Π.χ. στην Ολλανδία που εἶναι τόσο πολὺ πυκνοκατοικημένη, που ὅπου και ἀν σταθεῖς βλέπεις σπίτια, ἔχει καταστραφεί το περιβάλλον;...

Κάθε σπίτι που χτίζεται και κάθε κρεβάτι, φέρνει και ἓνα μεγάλο χρηματικὸ ποσὸ διαχρονικά στον τόπο, στις δουλειές σε ὅλους τοὺς τομείς. Εἶναι ἀναγκαῖο για να μείνουν στο νησί. Αὐθαίρετα, ἀπὸ ὅ,τι γνωρίζω δεν ὑπάρχουν τουλάχιστον στην Χίο. Εμεῖς ἔχουμε τα σπίτια μας θα μας βόλευε να μην χτίζε κανεῖς ἄλλος ἀλλὰ δεν εἶναι καλὸ για τῆ βιωσιμότητα του τόπου.

Δυστυχῶς ἡ πιο θετική και σίγουρη ἐπιχειρήση εἶναι ο τουρισμὸς, σε ἓνα ἐργοστάσιο ἀς χάσεις τα

πάντα ὄχι ὅμως στον τουρισμὸ. Ἡ γη και τα κτίρια ἔχουν πάντα ἀξία και ἐκεῖ πρέπει κυρίως να ἐστιάζουμε τῆν προσοχή μας για τῆν ἀνάπτυξη. Ὅπως εἶπε και ο γνωστὸς κωμικὸς Bob

Hor «Buy land they stop making it» (ἀγοράστε γη γιατί σταμάτησαν να τῆν φτιάχνουν).

Χρειάζεται ουσιαστικὴ βελτίωση τῆς ἐθνικῆς ἀνταγωνιστικότητας, ἡ οποία σήμερα βρίσκεται σε χαμηλὰ ἐπίπεδα. Για τῆν βελτίωση τῆς ἀνταγωνιστικότητας τῆς παραγωγῆς μας ἀπαιτοῦνται, ἀναδιάρθρωση τῆς δομῆς του παραγωγικὸ ἰστού, σε συνδυασμὸ με πληρέστερη ἀξιοποίηση των οικονομικῶν κλίμακας, βελτίωση του ἐπενδυτικὸ κλίματος, με τῆν ἄρση των διάσπαρτων ἀντικινήτρων, πάταξη τῆς γραφειοκρατίας και ἀπλοποίηση των διαφόρων διοικητικῶν διαδικασιῶν, ἐνταση του ὑγιούς ἀνταγωνισμοῦ και καταπολέμηση ὅσων μονοπωλιακῶν καταστάσεων ἐπιβιώνουν ἀκόμη, σύνδεση τῆς ἐκπαίδευσης με τῆν παραγωγή, ἀνετη και φηγήνη χρηματοδότηση των υγιῶν και δυναμικῶν μονάδων ὅπως ἀναφέρει σε μήνυμα του ο Πρόεδρος του ΕΒΕΠ κ. **Γεώργιος Κασσιμάτης**.

ΝΥΝ ΥΠΕΡ ΠΑΝΤΩΝ Ο ΑΓΩΝ

Ο ἀγώνας εἶναι για ὅλους μας. Μέχρι σήμερα το μεγάλο βάρος το πληρώνουν κυρίως οἱ μισθωτοὶ του Δημοσίου και οἱ συνταξιούχοι. Ὅμως πρέπει ὄλοι να συμμετάσχουν στον κούρμανά. Ὅ,τι ἐγινε-ἔγινε, ἀπὸ ἐδῶ και μπρός πρέπει ὄλοι να συμβάλουμε. **Σαν λαὸς, μπροστὰ στον κίνδυνο, ἔχουμε δεῖξει σύμπνοια και μαχητικότητα. Αὐτὸ χρειάζεται και τώρα.**

